

Grundläggande granskning av Nämnden för hållbar utveckling 2022

Revisionsrapport

Sammanfattning

Revisorerna granskar årligen, i den omfattning som följer av god revisionsred, all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden. Den årliga granskningen omfattar grundläggande granskning, fördjupad granskning samt granskning av årsredovisning och delårsrapport.

Den grundläggande granskningen handlar bland annat om den struktur som nämnderna har för att uppnå en fullgod styrning, uppföljning och kontroll. Revisorerna ska i den grundläggande granskningen bedöma om förutsättningar för tillräcklig intern styrning och kontroll finns, samt om det fungerar i praktiken.

Syftet med granskningen har varit att översiktligt bedöma om nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten och ekonomin är tillräcklig. Sammantaget är vår översiktliga bedömning att nämnden i huvudsak har en tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten och ekonomin för 2022.

En ny förtroendemannaorganisation träder i kraft 1 januari 2023, varvid Nämnden för hållbar utveckling upphör i och med verksamhetsåret 2022. Våra noteringar om utvecklingsområden kan emellertid, i tillämplig mån, beaktas i det fortsatta arbetet inom Regionala utvecklingsnämnden (RUN).

Granskningen har visat på några utvecklingsområden för nämnden, som kommenteras i respektive rapportavsnitt.

Vi ger följande rekommenderar till Nämnden för hållbar utveckling;

- För att efterleva riktlinjen Styrmodell - behandla en delårsrapport 1 för nämndens egen del.
- Specificera tidpunkter i verksamhetsplanen för uppföljning av respektive indikator. Överväg i större utsträckning indikatorer vars utfall kan följas under löpande år.
- Tillse att nämnden som helhet kan följa dokumentation över statusen för beslutade uppdrag till verksamheten.
- Tydliggör grunderna för bedömning av måluppfyllelse i nämndens årsrapport, bland annat genom ett redovisat utfall för samtliga indikatorer samt kommentarer om utfallet. Säkerställ också att målnivåer överensstämmer mellan årsrapport och nämndens verksamhetsplan.
- Beträffande intern kontroll - säkerställ att riskanalysen som kopplas till nämndens internkontrollplan är fullständigt ifylld enligt regionens mall. Vid rapporteringen av intern kontroll, förtydliga kopplingen till förvaltningens riskanalys. Tillse också att gällande riktlinjer inom området gävar till anställda är kända och efterlevs.
- Säkerställ att dokument-/informationshanteringsplan upprättas i enlighet med krav i regionens arkivreglemente.
- Beträffande delegationsbeslut vidhåller vi våra tidigare bedömningar och rekommendationer i 2020 års fördjupade granskning Delegering av nämndernas beslutanderätt (20REV32).

Innehållsförteckning

<i>Sammanfattning</i>	2
<i>Innehållsförteckning</i>	3
1 <i>Bakgrund</i>	4
2 <i>Syfte, revisionsfrågor och avgränsning</i>	4
3 <i>Revisionskriterier</i>	4
4 <i>Metod</i>	5
5 <i>Resultat av granskningen</i>	6
5.1 Har nämnden tolkat mål och uppdrag från fullmäktige (avseende både verksamhet och ekonomi) och brutit ned dessa till styrsignaler för verksamheten?	6
5.2 Har nämnden en systematisk uppföljning och rapportering av det ekonomiska och verksamhetsmässiga resultatet samt hanterat eventuella avvikelser i resultatet?	12
5.3 Har nämnden ett systematiskt arbete med sin interna kontroll?	17
5.4 Har nämnden upprättat en dokumenthanteringsplan?	20
5.5 Har delegationsbeslut rapporterats löpande till nämnden?	20
6 <i>Revisionell bedömning</i>	22

1 Bakgrund

Revisorerna granskar årligen, i den omfattning som följer av god revisionsred, all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden. Den årliga granskningen omfattar grundläggande granskning, fördjupad granskning samt granskning av årsredovisning och delårsrapport.

Den grundläggande granskningen handlar bland annat om den struktur som nämnderna har för att uppnå en fullgod styrning, uppföljning och kontroll. Revisorerna ska i den grundläggande granskningen bedöma om förutsättningar för tillräcklig intern styrning och kontroll finns, samt om det fungerar i praktiken.

2 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Syftet med granskningen har varit att översiktligt bedöma om nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten och ekonomin är tillräcklig. Utifrån syftet har följande revisionsfrågor besvarats:

- Har nämnden tolkat mål och uppdrag från fullmäktige (avseende både verksamhet och ekonomi) och brutit ned dessa till styrsignaler för verksamheten?
- Har nämnden en systematisk uppföljning och rapportering av det ekonomiska och verksamhetsmässiga resultatet samt hanterat eventuella avvikelser i resultatet? Det har även ingått i granskningen att översiktligt bedöma måluppfyllelsen.
- Har nämnden ett systematiskt arbete med sin interna kontroll? Det har även ingått att granska verifikationer.
- Har nämnden upprättat en dokumenthanteringsplan?
- Har delegationsbeslut rapporterats löpande till nämnden?

Uppdraget har primärt varit avgränsat till att följa nämndens protokoll med tillhörande handlingar.

Nämnden för hållbar utveckling utgör ansvarig nämnd för den granskade verksamheten.

3 Revisionskriterier

De revisionskriterier som har bildat underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar är huvudsakligen följande:

- Kommunallagen, SFS 2017:725
- Nämndens reglemente, beslutad av Regionfullmäktige 2019-06-20, reviderat 2020-06-17
- Regionplan 2022–2024, beslutad av Regionfullmäktige 2021-08-25--26
- Policyn Samlad ledningsprocess, beslutad av Regionfullmäktige 2021-06-24
- Övriga interna styrdokument av betydelse

Regionstyrelsens riktlinjer ”Styrmodell” och ”Intern styrning och kontroll” har även varit utgångspunkter för granskningen.

4 Metod

Granskningen har i huvudsak genomförts genom dokumentstudier, primärt protokoll med tillhörande underlag. Granskning av verifikationer har skett genom stickprov inom utvalda konton.

Revisionsrapporten har kvalitetssäkrats enligt gällande rutiner, vilket bl.a. innebär att ett utkast till rapport har överlämnats för saklighetskontroll till Regional utvecklingsdirektör och Regiondirektören.

5 Resultat av granskningen

5.1 Har nämnden tolkat mål och uppdrag från fullmäktige (avseende både verksamhet och ekonomi) och brutit ned dessa till styrsignaler för verksamheten?

Regionfullmäktige fastställde Regionplan 2022–2024 i augusti 2021. Regionplanen innehåller tre målområden med vardera två mål. Det framgår att ekonomin utgör en grundförutsättning och nämndernas ekonomiska ramar anges. Nämndens ekonomiska ram för 2022 uppgår till 435,6 mnkr.

Enligt regionplanen ansvarar nämnderna och styrelsen för att i dialog och samverkan arbeta för att de gemensamma målen uppnås. I verksamhetsplanerna kopplas indikatorer till de regionplansmål som relaterar till respektive nämnds/styrelsens grunduppdrag. För att säkerställa konkretisering av de politiska ambitionerna sker avstämning i samband med beredning av regionplanens uppföljningsbilaga.

5.1.1 Nämndens verksamhetsplan och budget

Nämnden fastställde i oktober 2021 sin verksamhetsplan 2022–2024.

Inom målområde 1 ”Ett attraktivt Västernorrland med hållbar utveckling”, har nämnden för målet ”Region Västernorrland agerar som en sammanhållande kraft för en hållbar samhällsutveckling” angett två indikatorer, bägge med koppling till kollektivtrafiken. Målnivå för 2022 finns specificerad, i enda fallet är den ”bibehållen nivå”. För målet ”Vi främjar förutsättningarna för god och jämlik folkhälsa i Västernorrland” anges 12 indikatorer, kopplade till livslängd och självskattad hälsa. Målnivåer 2022 är att indikatorernas värde ska öka samt att skillnader mellan olika grupper ska minska.

Nämnden har inte har angett några indikatorer under målområde 2 ”Region Västernorrland utvecklar arbetet för en god, jämlik och nära vård”, utan har fokuserat på förflyttningarna under målområde 1 och 3. Det står dock att områden och verksamheter inom nämnden kan ha behov av att arbeta med aktiviteter som ska leda till en förflyttning under detta målområde.

Inom målområde 3 ”Vi skapar mervärde för befolkningen genom vår verksamhet” har nämnden för målet ”Vi erbjuder attraktiva arbetsplatser för medarbetare och chefer” angett en indikator, med målnivån 2022 ”bibehållen nivå”. För målet ”Vi främjar samverkan, innovation och utveckling” finns två kvantitativa indikatorer med målnivån ”Bibehållen nivå” och två kvalitativa indikatorer med målnivån ”Ja”.

Inom ramen för målen ovan noterar vi i övrigt att nämnden beskriver ett antal målsättningar/ ambitioner och aktiviteter inom olika verksamheter, exempelvis inom regional utveckling, folkbildning och kultur. Det framgår emellertid inte indikatorer för dessa.

Vi har i övrigt noterat att:

- Indikatorerna i Regionplanens uppföljningsbilaga (Regionstyrelsen 2021-12-14) är endast delvis desamma som indikatorerna för respektive mål i nämndens verksamhetsplan.
- Nämndens målnivå 2022 för HME Totalindex Hållbart medarbetarengagemang uppgår till ”Bibehållen nivå” och det senaste utfallet som framgår är 82 (för år 2020), vilket är lägre än uppföljningsbilagans målnivå (83). Motsvarande notering gäller målnivåerna för Delindex Styrning och Ledarskap.
- Verksamhetsplanen specificerar inte tidpunkt för uppföljning av respektive indikator. Av nämndens delårsrapport finns däremot sådan information.

Budget

I nämndens verksamhetsplan 2022 framgår en ekonomisk ram för regionbidrag som motsvarar beloppet i Regionplanen (435,6 mnkr). Enligt verksamhetsplanen är de anvisade resurserna till verksamheterna i form av regionbidrag i delar långt mer begränsade än de politiska målen för Regional utveckling. Finansieringsgapet täcks i första hand av statsbidrag till folkbildning och kultur samt av särskilda medel inom tillväxtområdet.

I december 2021 i ärendet ”Verksamhetsplan 2022 – 2024 Regional utveckling detaljplan” beslutade nämnden att godkänna verksamhetsplanen för 2022 med de kompletteringar som tillkommit, samt att fastställa fördelningen av anslagsbudget för 2022 och ge förvaltningen i uppdrag att verkställa beslutet. Vi har noterat att regionbidraget i förvaltningens verksamhetsplan överensstämmer med nämndens (435,6 mnkr). Det framgår en fördelning av regionbidraget mellan olika delområden i förvaltningen och anges att inga större omprioriteringar har gjorts.

I ”Informationsärende; Tilläggsbudget Norrtåg”, (maj 2022) framgår att den 12 april beslutade Regionstyrelsen att tillföra nämnden 24 mnkr med anledning av 2022 års tilläggskostnad för den regionala tågtrafiken, vilket ska meddelas nämnden för hållbar utveckling. Nämnden beslutade att anse informationen delgiven och lägga den till handlingarna. Vi har i nämndens Delårsrapport januari-augusti 2022, verifierat att årsbudget för regionbidrag (ursprungligt 435,6 mnkr) ökat med 24 mnkr och uppgår till 459,6 mnkr.

Kommentar

Vår bedömning är att nämnden till övervägande del har tolkat mål och uppdrag från fullmäktige (avseende både verksamhet och ekonomi) och brutit ned dessa till styr signaler för verksamheten.

Nämnden har under oktober 2021, i enlighet med riktlinjen Styrmodell, fastställt ett samlat dokument med verksamhetsplanering och budget för år 2022 samt kommande två år. Nämndens verksamhetsplan innehåller, med undantag för ett målområde, en konkretisering av de politiska ambitionerna utifrån regionplanen.

Nämnden har inte angett några indikatorer under målområde 2 ”Region Västernorrland utvecklar arbetet för en god, jämlik och nära vård”. Vi har noterat att Regionstyrelsens uppföljningsbilaga inte anger specifikt nämndens verksamhet utan övriga verksamheter (vård) som källa för dessa indikatorer.

Vår översiktliga bedömning är att verksamhetsplanen omfattar de mål som förefaller riktas till nämnden samt indikatorer till dessa. Vi rekommenderar att verksamhetsplanen specificerar tidpunkter för uppföljning av respektive indikator.

Riktlinjen Styrmodell anger att nämndens verksamhetsplan innehåller ”Mål som är nämndens egna, nämnden kopplar indikatorer till målen”. Vi har noterat att nämndens verksamhetsplan, utöver målen i Regionplanen, beskriver ett antal målsättningar/ ambitioner och aktiviteter inom olika verksamheter. Det framgår emellertid inte indikatorer för dessa. Huruvida berörda beskrivningar uppfyller intentionerna om ”egna mål” i riktlinjen Styrmodell, kan vi inte bedöma.

Riktlinje Styrmodell, (Regionstyrelsen 2020-10-29 § 245) anger att ”Mål sätts på olika organisatoriska nivåer, vilka i sin tur ska ge tydlig riktning/ambition vidare i organisationen om vad som ska åstadkommas”. För indikatorernas målnivå 2022 gör vi bedömningen att nämnden kan förtydliga följande:

- Specificera vad som avses med ”bibehållen nivå”. Detta eftersom det historiska utfallet för berörda målnivåer inte framgår för närmast föregående år i verksamhetsplanen.
- Målnivåerna inom folkhälsoområdet avseende att ”skillnader mellan olika grupper ska minska”. Ett förtydligande kan ske av vilka grupper som åsyftas samt hur en minskning av skillnad ska viktas/värderas gentemot den parallella målnivån om att indikatorernas värde ska öka.
- Bedömningsgrund för målnivån ”Ja”.

Vi har noterat att indikatorerna i Regionplanens uppföljningsbilaga (Regionstyrelsen 2021-12-14) bara delvis är desamma som indikatorerna i nämndens verksamhetsplan. I vår bedömning har uppföljningsbilagans indikatorer, som beslutas efter att nämndernas verksamhetsplanering är fastställd, en oklar status ur styrningssynpunkt. Regionstyrelsens beslutade målnivåer i uppföljningsbilagan överensstämmer i vissa fall inte med berörda indikatorers målnivåer i nämndens verksamhetsplan, vilket skapar en otydlighet.

Beträffande budget har nämndens regionbidrag under året utökats med 24 mnkr. Det är en fråga för fullmäktige att fastställa eventuella tilläggsbudgetar efter regionplanens fastställande, i protokollet hänvisas dock till ett beslut i Regionstyrelsen. Vi har verifierat att fullmäktige i april beslutade, på Regionstyrelsens förslag, att tillföra nämnden 24 mnkr för finansiering av 2022 års tilläggskostnad för tågtrafiken. Utökningen av regionbidrag framgår i nämndens Delårsrapport 2.

5.1.2 Finns en dokumentation över beslutade uppdrag?

Vid tidigare granskning 2021 (21REV47) framkom att nämnden hade en rutin med uppföljningslista som omfattade nämndens beslutade uppdrag till förvaltningschef. Denna uppföljningslista hanterades som arbetsmaterial och fanns till-

gänglig enbart i samband med nämndens beredningar. Vid 2021 års grundläggande granskning rekommenderade vi nämnden att överväga att nämnden i sin helhet får del utav uppföljning av beslutade uppdrag.

Vid kontroll av nämndens protokoll och tillhörande handlingar 2022 noteras inte någon uppföljningslista över beslutade uppdrag. Däremot har nämnden i januari behandlat ärendet ”Årsärenden Nämnden för hållbar utveckling 2022” som omfattar en samlad förteckning över kända besluts- och informationsärenden under året.

Vi har noterat att verksamheten fått följande uppdrag av nämnden. (Uppdrag som har beslutats i samband med nämndens svar på revisionsrapporter redovisas under avsnitt 5.2.3)

- Vid nämndens beslut i oktober om att fastställa verksamhetsplan för Regionala utvecklingsnämnden 2023 uppdrogs till regional utvecklingsdirektör att återkomma till nämnden med en bilaga till verksamhetsplanen över indikatorer för uppföljning.

Nämnden tog i december beslut i ärendet ”Verksamhetsplan Regional utveckling”, där ingick i bilaga ”Indikatorer för Regionala utvecklingsnämnden och Regional utveckling”.

- I november uppdrog nämnden till Regional utveckling att sondera förutsättningarna upprätta ett samverkansavtal med RFSL, och återkomma till nämnden senast 16 december 2022.

I december beslutade nämnden att ställa sig bakom samverkansavtalet och dess innehåll och uppdra till nämndens ordförande att underteckna samverkansavtalet.

I avtalet står bland annat: ”Syftet med detta samverkansavtal är skapa ett långsiktigt, samarbete för att uppnå en god, jämlik och jämställd hälsa i Västernorrlands län. Regionen och RFSL Västernorrland vill genom denna överenskommelse tillsammans verka för ett ökat kunskapsutbyte kring faktorer som påverkar hbtqi-personers hälsa”. Vidare står ”Avtalet syftar till att uppnå en närmare samverkan mellan parterna. Region Västernorrland kallar till dialog en gång per år.” och ”Detta samverkansavtal ersätter alla tidigare avtal mellan parterna.”

- I ärendet ”Riksrevisionens granskning av stadsbidrag till studieförbund” beslutar nämnden i december att lägga informationen till handlingarna; samt att uppdra till förvaltningen att se över befintliga rutiner hos Region Västernorrland kring studieförbundens verksamhetsstöd.

Kommentar

Vi har i protokoll noterat att nämnden har beslutat om få uppdrag till verksamheten, utöver uppdrag som har beslutats i samband med nämndens svar på revisionsrapporter (se avsnitt 5.2.3). Ett par av uppdragen har vad vi noterat återrapporterats till nämnden i december 2022.

Vi har inte noterat någon åtgärd utifrån rekommendationen vid 2021 års grundläggande granskning om att överväga att nämnden i sin helhet får del utav uppföljning av beslutade uppdrag. Vi rekommenderar därför även fortsatt att hela nämnden får del av dokumenterad uppföljning av beslutade uppdrag.

5.1.3 Har nämnden tagit enskilda beslut av väsentlig betydelse som bör uppmärksammas?

Vi har utöver vad som redovisas i övriga avsnitt noterat följande beslut:

- Ett antal beslut inom ramen för kulturområdet, exempelvis fördelning av statsbidrag inom Kultursamverkansmodellen 2022, tillfälliga lättnader för kulturaktörer och kulturskapare i syfte att förbättra kulturskapares villkor kopplat till konsekvenser av covid-19, att fördela extra anslag som en tillfällig förstärkning till Scenkonst Västernorrland AB samt Stiftelsen Länsmuseum Västernorrland.

Vi har också noterat beslut om att underteckna samverkansavtal om samproduktion av film i Västernorrland med Scenkonst Västernorrland och medfinansiering av filmfonden med en summa som motsvarar den samlade kommunala finansieringen på maximalt 3 450 000 kronor årligen fram tills dess att någon av parterna säger upp samverkansavtalet.

- Beslut kopplat till folkhögskolorna, exempelvis kursutbud och verksamhetsberättelser 2021, Folkhögskoleplan 2023 – 2026.
- Beslut kopplat till hälso/folkhälsoområdet, bland annat samverkansavtal för god, jämlik och jämställd hälsa genom idrottsrörelsen i Västernorrlands län åren 2022–2025, att anta den nya politiska samverkansstrukturen HälSam, att börja gälla från och med 2023-01-01.
- Beslut att anse följande uppföljningar som genomförda: Nämnden för hållbar utvecklings uppföljning av Samordningsförbunden (Sundsvall, Härnösand/Timrå, Ånge, Kramfors, Sollefteå, Örnsköldsvik), Stiftelsen Länsmuseum Västernorrland, Scenkonst Västernorrland AB, Norrlands Musikteater och Dans (NMD) och ”Kollektivtrafikmyndigheten KTM, inkl. Norrtåg” för 2021, samt att tillsammans med besluten också överlämna PM om uppföljning av berörda organisationer samt årsberättelser för 2021 till Regionstyrelsen.
- Nämnden har i mars behandlat två motioner och beslutat att avslå ena respektive att anse den andra besvarad. En korrekt beslutsformulering menar vi är att föreslå fullmäktige beslut om motioner.
- Fastställa verksamhetsplan Fairtrade 2022.
- Vid ärendet ”Resultatet av medarbetarundersökning genomförd 2021” beslutade nämnden att genom dialog mellan nämnden och verksamheten följa upp eventuella åtgärder som verksamheten bestämmer sig för att genomföra.

- Beslut kopplat till att nämnden bereder verksamhetsplan 2023–2025 för Regionala utvecklingsnämnden (RUN), som träder i kraft 1 januari 2023.
- Vid ärendet ”Yttrande över kommunalförbundets (Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län) förslag till ny förbundsordning och samarbetsavtal mellan medlemmarna” beslutade nämnden att anse informationen delgiven och lägga ärendet till handlingarna, att förorda att Region Västernorrlands tillträdande politiska ledning bjuder in kommunernas motsvarigheter för överläggningar om hur arbetet med de styrande dokumenten lämpligen slutförs.
- Att avge en avsiktsförklaring om medfinansiering av Leader Höga Kusten och Leader Mittland Plus utvecklingsstrategier under perioden 2023–2027 med 500 000 kronor per område och år; samt att slutligt beslut om finansiering ska fattas årligen i förvaltningens anslagsbudget.
- Att finansiera kostnaderna för Partnerskapet Atlantbanans möte i Sundsvall med maximalt 60 000 kronor, att kostnaderna ska belasta nämndens kostnadsställe 70030, samt att nämndsordförande återrapporterar från Partnerskapet Atlantbanans möte i Sundsvall 28–29 november på nämndens sammanträde 16 december 2022.

Vi har noterat att ”information från ordförande” lämnades i anslutning till nämndens sammanträde i december. Det framgår dock inte vad informationen rörde.

- Att finansiera kostnaderna för en utredning av förutsättningarna på övre Ådalsbanan, bland annat att de sammanlagda kostnaderna för utredningen samt kringkostnader maximalt får uppgå till 150 000 kronor, att utredningen ska återrapporteras och föredras på nämndens sammanträde 16 december 2022 samt för Regionala utvecklingsnämnden under första halvan av 2023.

Vi har noterat att nämnden på sitt decembersammanträde fick återrapportering i ärendet.

Nämnden har beslutat om att föreslå fullmäktige:

- att fastställa Kulturpolitisk policy för Region Västernorrland.
- att fastställa förslaget till Kulturplan Västernorrland 2023–2026 samt att fastställa förslaget till Regional Biblioteksplan 2023–2026.
- att fastställa förslag till aktieägaravtal, bolagsordning och ägardirektiv för Scenkonst Västernorrland AB.
- att fastställa reviderad ”Etisk policy”.
- att Region Västernorrland fortsätter utveckla en utmaningsdriven och bred samverkan tillsammans med civilsamhället kring komplexa samhällsutmaningar samt att nyttja den samverkansmodell som finns framtagen av MUCF (Myndigheten för stöd till ungdoms- och civilsamhällesfrågor); att ansvaret för samverkan med civilsamhället vilar på nämnderna/styrelsen

och utgår från det ansvarsområde som regleras i vardera nämnds reglemente. I detta ingår bland annat att tydliggöra kontaktvägarna in till respektive förvaltning med syfte att underlätta för civilsamhällets olika aktörer; samt att samverkan med civilsamhället ska belysas i förvaltningarnas verksamhetsplanering och uppföljning.

- att Region Västernorrlands ombud vid bolagsstämman för Scenkonst Västernorrland AB bemyndigas att rösta för att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen enligt årsredovisningen samt att styrelsen och vd beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret, samt att ombudet bemyndigas att rösta för de i övrigt till stämman framlagda förslagen.
- att fastställa bilagda förslag till uppdragsdirektiv för Stiftelsen Länsmuseet Västernorrland.

Kommentar

Vi har noterat att nämnden har fattat ett antal beslut, vilka utifrån en översiktlig bedömning i de flesta fall förefaller inrymmas inom dess ansvarsområden enligt reglementet. Det finns dock ärenden (Partnerskapet Atlantbanan, övre Ådalsbanan, Leader) som vi bedömer kan kopplas till Regionstyrelsens ansvarsområde (i egenskap av regionalt utvecklingsansvarig), snarare än nämndens. Samtidigt har nämnden haft rollen att bereda verksamhetsplan 2023–2025 inför Regionala utvecklingsnämnden (RUN), vilken träder i kraft från 2023 och kommer att inneha det regionala utvecklingsansvaret.

Vi har noterat beslut om att olika samverkansavtal ska träffas (med RFSL se 5.1.2, samproduktion av film i Västernorrland, för god, jämlik och jämställd hälsa genom idrottsrörelsen i Västernorrlands län). Vi vill framhålla vikten av att nämnden har rutiner som säkerställer kontroll över avtal som ingås, exempelvis att avtalsvillkor inte strider mot nämndens eller regionens övriga mål, att avtal är kända inom berörda verksamheter, att uppföljning sker av att åtaganden infrias, att avtal undertecknas av behöriga parter etc.

5.2 Har nämnden en systematisk uppföljning och rapportering av det ekonomiska och verksamhetsmässiga resultatet samt hanterat eventuella avvikelser i resultatet?

I revisionsfrågan ingår även att översiktligt bedöma måluppfyllelsen.

5.2.1 Uppföljning av verksamhetsplan och budget

Månadsuppföljning

Vi har noterat att sammanträdena löpande omfattar information i aktuella frågor såsom Regionala utvecklingsdirektörens rapport (muntligt), styrning och rapportering till skolstyrelse (nämnden) avseende folkhögskolornas verksamhet och föredragningar från olika verksamheter och funktioner. Nämnden behandlar vidare löpande redovisning av beslut fattade på delegation.

Som vid grundläggande granskning föregående år finns en dokumenterad uppföljning av årsredovisningar och verksamhetsberättelser kopplat till nämndens ägar-

och huvudmannafunktion i delägda bolag, stiftelse, kommunalförbund och samordningsförbund som bedriver verksamhet inom nämndens ansvarsområde.

Bland delgivningarna i november framgår ”Ägaranvisningar och finansiering av Almi Företagspartner Mitt AB verksamhetsåret 2023”.

Delårsrapport 1

Nämnden har inte behandlat en delårsrapport 1 för nämndens egen del.

I maj fastställde nämnden ”Delårsrapport jan-mars 2022 Regional utveckling”. I ärendet framgår att ”Förvaltningen har under perioden verkat inom samtliga målområden och specifika mål med över lag goda resultat. Vi vill dock särskilt uppmärksamma den kostnadsökning som sker gällande regional tågtrafik, de kostnadsdrivande sjukresorna – där vi tar ordentligt tag i arbetet för ökad samordning, de nya uppdrag vi ser inom det regionala utvecklingsansvaret samt de utmaningar vi ser i länet, förvaltningens behov av att utveckla verksamheten genom externt finansierad projekt och satsningar – då regionanslaget inte står i relation till uppdraget, samt problemen med måluppfyllelse av RVN:s hållbarhetsplan. Förvaltningen lämnar en årsprognos på ett överskott om 1,3 miljoner kronor.”

Delårsrapporteringen innehåller bland annat beskrivningar av förvaltningens arbete inom ramen för målområdena.

Delårsrapport 2

I oktober fastställde nämnden sin delårsrapport för januari-augusti 2022. (Nämnden beslutade även att fastställa upprättad delårsrapport för Regional utveckling).

I delårsrapport 2 framgår bland annat att nämnden under perioden verkat inom två målområden med över lag goda resultat.

- Målområdet ”Ett attraktivt Västernorrland med hållbar utveckling” bedöms delvis uppfyllt.
- Målområdet ”Vi skapar mervärde för befolkningen genom vår verksamhet” bedöms i hög grad uppfyllt (dock anges i kommentar ”De två mål som tillhör målområdet, bedöms delvis vara uppfyllda”).

För respektive mål räknas aktiviteter upp som nämnden har beslutat om i sin verksamhetsplan och det anges åtgärder som bidragit till att uppnå målen. Vad vi noterat redovisas utfall för enbart två indikatorer vid delår 2, bägge inom målet ”Vi främjar samverkan, innovation och utveckling”.

Uppföljningstidpunkter (helår, delår 2) för indikatorerna anges i delårsrapporten. Motsvarande uppgifter om indikatorernas uppföljningstidpunkt framgår inte av nämndens verksamhetsplan.

I ärendet för nämndens delårsrapport 2 framgår att ”Nämnden har under perioden bland annat utfört löpande ägarstyrning, fördelat riktade statsbidrag genom kultur-samverkansmodellen enligt rutin, upprättat ett samverkansavtal med RF-SISU samt fattat beslut om inriktning för Region Västernorrlands fortsatta samverkan med civila samhället. De har även följt upp genomförandet av Region Västernorr-

lands hållbarhetsplan, och konstaterat låg måluppfyllelse. En rad åtgärder och förändringar har diskuterats. Nämnden som skolstyrelse har fattat beslut om justeringar i kursutbudet, för att matcha efterfrågan på utbildning samt för att möta kompetenskrav i samhället.

Nämnden har följt upp och fört dialog med förvaltningen rörande resultatet av medarbetarenkäten för 2021.

Nämnden har under året haft en ekonomi i balans men har vid ett tillfälle äskat om ytterligare förstärkning av Regionfullmäktige för utökande kostnader för Norrtåg och blivit beviljade 24 miljoner extra under 2022. Detta främst med anledning av uteblivna intäkter under pandemin. Förvaltningen lämnar en prognos med ett överskott om 8,8 miljoner kronor.”

Årsrapport

Måluppfyllelse ska, enligt Regionplanens uppföljningsbilaga (Regionstyrelsen 2021-12-14), anges i följande nivåer: Ej uppfyllt, Delvis uppfyllt, I hög grad uppfyllt och Helt uppfyllt.

Se 5.2.1 för kommentar kring måluppfyllelse i delårsrapport 1 och 2. I nämndens årsrapport framgår att nämnden främst arbetar inom regionplanens målområde 1 och målområde 3. Inom dessa är bedömningen att målen är i hög grad uppfyllda.

Vi har inom målområde 1 för målet ”Region Västernorrland agerar som en sammanhållande kraft för en hållbar samhällsutveckling” konstaterat att ingen av de två indikatorerna har utfall för 2022. För målet ”Vi främjar förutsättningarna för god och jämlik folkhälsa i Västernorrland” framgår bara delvis utfall och målnivåer för indikatorer i årsrapporten.

För målområde 3, målet ”Vi erbjuder attraktiva arbetsplatser för medarbetare och chefer” framgår målnivå 2022 ”Öka” vilket avviker från nämndens verksamhetsplan ”Bibehållen nivå”. Samma notering gäller för två av fyra indikatorer under målet ”Vi främjar samarbete, innovation och utveckling”

Utfallet av indikatorerna kommenteras inte särskilt i nämndens årsrapport. Det står dock att ”För mer utförlig redovisning av händelser, hänvisas till förvaltningens årsrapport.”

Det ekonomiska utfallet i årsrapporten är ett positivt resultat på 23,7 mnkr. Ingen kommentar framgår till resultatet.

Kommentar

Nämnden har inte behandlat en delårsrapport 1 för nämndens egen del. Således efterlevs inte riktlinjen Styrmodell fullt ut, som anger att nämndens verksamhetsplan inklusive budget följs upp via två delårsrapporter per år och årsrapport. Nämnden har förvisso fastställt förvaltningens delårsrapport 1, vi bedömer det dock vara oklart hur specifikt innehållet i nämndens verksamhetsplan har följts upp för perioden januari-mars 2022. Då Regionstyrelsens respektive Nämnden för hållbar utvecklings budgetansvar och verksamhetsansvar beträffande förvaltningen Regional utveckling inte är med varandra helt överensstämmande, (som

noterats vid tidigare granskningar) bedömer vi det särskilt viktigt att nämndens styrning och uppföljning synliggörs i rapporteringen.

Beträffande nämndens delårsrapport 2 bedömer vi att indikatorernas uppföljnings-tidpunkter/frekvens tydligt bör framgå redan i verksamhetsplanen.

Vi bedömer det problematiskt ur styrnings- och uppföljningssynpunkt att enbart enstaka indikatorer har ett utfall vid delårsrapport 2. Vi gör vidare bedömningen att nämndens sammanfattande bedömning av måluppfyllelse inom målområden vid delårsrapport 2 inte alltid är helt överensstämmande/konsekvent med bedömningen av de mål och indikatorer som omfattas.

Beträffande måluppfyllelsen i nämndens årsrapport framgår att målen är i hög grad uppfyllda. Vi delar nämndens bedömning i det avseendet att målen totalt sett inte har uppnåtts. Vi anser dock att bedömningen av måluppfyllelse försvåras av att det inte finns redovisat ett utfall för samtliga indikatorer i årsrapporten. Vidare är uppgift om vissa målnivåer förändrade mot nämndens verksamhetsplan. Därtill kommenteras inte utfallet av indikatorerna eller det ekonomiska resultatet särskilt i nämndens årsrapport, utan hänvisning sker till förvaltningens årsrapport.

Vad gäller nämndens ägar- och huvudmannafunktion har vi noterat att delgivning har omfattat Almi Företagspartner Mitt AB verksamhetsåret 2023. Vi har vid föregående grundläggande granskningar för nämnden inte noterat att detta bolag följs av nämnden (däremot av Regionstyrelsen). I Regional utvecklings verksamhetsplan 2022 nämns företaget dock bland de organisationer som ”Regional utveckling ansvarar för dialog, medverkan, uppdrag och uppföljning” med. Som vi tolkar det tas delgivningen upp i nämnden eftersom den har rollen att bereda verksamhetsplan för Regionala utvecklingsnämnden inför 2023.

I övrigt har vi noterat att Folkbildningsrådet per 2022-12-21 vänt sig till bland andra folkhögskolor med ”Förtydligande gällande villkorsanvisning för särredovisning och revision av folkhögskolor”. I skrivelsen framgår bland annat att ”samtliga folkhögskolor ska upphandla revision för den ekonomiska redovisningen på skolnivå och i samband med det upprättas antingen en revisionsberättelse eller en oberoende revisorsrapport enligt ISA. För offentligägda folkhögskolor kan detta uppdrag inte läggas på de kommunala revisorerna, vars uppdrag är reglerat i lag. Genomförd revision ska planeras så att den rapport som revisorn ska upprätta är fastställd och kan lämnas till Folkbildningsrådet senast 15 juni 2023.” Vi bedömer det väsentligt att nämnden beaktar och uppfyller Folkbildningsrådets villkor, för att fortsatt vara berättigad till statsbidrag riktat till folkbildningen.

5.2.2 Har nämnden beslutat om åtgärder med anledning av eventuella avvikelser i det ekonomiska och verksamhetsmässiga resultatet?

Under 2022 har vi noterat att nämnden har beslutat om åtgärder utifrån revisionens granskningar, se avsnitt 5.2.3. I övrigt har följande behandling kopplat till avvikelser noterats i protokoll och rapportering;

I ärendet ”2021 års uppföljning av Hållbarhetsplan 2020–2024” i mars framgick bland annat att genomförandet av hållbarhetsplanen inte går i den takt som krävs

för att målsättningarna ska nås till 2024 och det har påverkats negativt av pandemin som pågått under planperioden. Det finns även utmaningar när det kommer till målkonflikter, i exempelvis upphandlingar där mer hållbara alternativ ur miljömässiga och sociala perspektiv initialt kan ge en högre kostnad. Nämnden beslutade föreslå regionfullmäktige besluta att godkänna 2021 års uppföljning av Hållbarhetsplan 2020–2024.

Vid nämndens fastställande av Delårsrapport jan-mars 2022 Regional utveckling (maj) framgår bland annat att förvaltningen särskilt vill uppmärksamma ”den kostnadsökning som sker gällande regional tågtrafik, de kostnadsdrivande sjukresorna – där vi tar ordentligt tag i arbetet för ökad samordning, de nya uppdrag vi ser inom det regionala utvecklingsansvaret samt de utmaningar vi ser i länet, förvaltningens behov av att utveckla verksamheten genom externt finansierad projekt och satsningar – då regionanslaget inte står i relation till uppdraget, samt problemen med måluppfyllelse av RVNs hållbarhetsplan.” Vi har noterat att fullmäktige i april beslutade att tillföra nämnden 24 mnkr för finansiering av 2022 års tilläggs-kostnad för tågtrafiken.

Vid ärendet Delårsrapport jan-aug 2022 framgår att nämnden har följt upp genomförandet av Region Västernorrlands hållbarhetsplan, och konstaterat låg måluppfyllelse. En rad åtgärder och förändringar har diskuterats.

I ärendet ”Resultat externa miljörevision 2022”, beslutade nämnden att lägga informationen till handlingarna. I ärendet framgår bland annat att sedan 2018 är hela organisation Region Västernorrland certifierad enligt ISO 14 001:2015. Under 2022 har en uppföljande revision genomförts. Resultatet av revisionen påvisar färre avvikelser än året innan, men att det fortsatt finns utmaningar inom de tidigare identifierade områdena att fortsatt förbättra. Resultatet visar på 17 mindre avvikelser och 28 observationer, där områdena med flera avvikelser inom varje är följande: Nödlägesberedskap, Risker och möjligheter, Kompetens, Planering av åtgärder för att uppnå miljömål, Planering och styrning av verksamheten.

Kommentar

Vi har i protokoll noterat få avvikelser i det ekonomiska och verksamhetsmässiga resultatet.

En låg måluppfyllelse av regionens hållbarhetsplan har kommunicerats till nämnden vid delårsrapporteringen, varvid nämnden fått information om att ”en rad åtgärder och förändringar har diskuterats”. Nämnden har dock inte beslutat om några åtgärder inom sin verksamhet, för att förbättra måluppfyllelsen av hållbarhetsplanen. Nämnden har, vad vi noterat, inte heller beslutat om något åtgärdsförslag till fullmäktige eller regionstyrelsen med anledning av rapporteringen, i samband med att delårsrapport 2 delgavs.

Nämnden har vidare inte, vad vi noterat, tagit beslut mot bakgrund av resultat vid externa miljörevision 2022, annat än att lägga information till handlingarna.

Sammantaget bedömer vi att nämnden har varit väl informerad om förekommande avvikelser i verksamhet och ekonomi. Utöver att äska om extra resurser för utökade kostnader för tågtrafiken har vi dock inte noterat något visst beslut om åtgärder.

5.2.3 Har nämnden säkerställt att åtgärder vidtas med anledning av de granskningar som Regionens revisorer genomfört under föregående revisionsår?

Nämndens svar på genomförda granskningar kommenteras kort nedan:

Riktade statsbidrag

Nämnden uppdrog till Regional utvecklingsdirektör att fortsätta arbetet med att förtydliga ansvaret och arbetssättet med utgångspunkt i revisionsrapportens rekommendationer samt vidta åtgärder tillsammans med övriga förvaltningarnas arbete.

Vi har noterat att området Riktade statsbidrag ingår i nämndens internkontrollplan 2022.

Granskning av regionens brand- och skalskydd

I svaret redogörs för åtgärder som vidtas samordnat inom regionen kopplat till revisionsrapportens rekommendationer.

Granskning av verkställighet av fullmäktiges beslut och styrdokument

Nämnden beslutade att uppdra till Regionala utvecklingsdirektören att tydliggöra rutiner och rutinefterlevnad kopplade till ärendeprocessen samt återrapportering av fullmäktiges fattade beslut, samt att utfall av pågående översyn av ärendeprocessen återrapporteras till nämnden senast i februari 2023.

Grundläggande granskning av Nämnden för hållbar utveckling 2021

I ärendet framgår bland annat att nämnden delar övergripande revisorernas bedömning och ett långsiktigt arbete pågår sedan tidigare för att utveckla dessa delar.

Kommentar

Vår bedömning är att det i nämndens svar på revisionsrapporter framgår att nämnden alltjämt instämmer i revisionens noteringar om förbättringsområden samt även har beslutat att vidta åtgärder med anledning av revisionens granskningar.

I enstaka fall har nämnden angett tidpunkt för återrapportering, som dock ligger under 2023. För att underlätta uppföljningen rekommenderar vi att nämnden vid beslut om uppdrag anger en tidpunkt för återrapportering.

5.3 Har nämnden ett systematiskt arbete med sin interna kontroll?

Nämnden har i januari 2022 fastställt ”Internkontrollplan 2022 Nämnden för hållbar utveckling”. I ärendet framgår ”I samband med budgetprocessen har förvaltningarna genomfört riskanalyser som har rapporterats in med budgetskrivelsen. Underlag för föreliggande internkontrollplan med kontrollaktiviteter har även varit en sammanställning av revisionsrapporter från tidigare år, samt 2019 (troligen avses år 2021, vår kommentar) års internkontrollplan med tillhörande rapportering (delår). Ett arbete för att förbättra processen för riskhantering och intern styrning och kontroll pågår.”

I ärendet har riskanalys för intern styrning och kontroll bilagts för Regional utveckling. I riskanalysen har vi noterat att kolumnerna för hantering av risk, kontrollers aktivitet, metod, tidplan och ansvarig inte är ifyllda. I likhet med riskanalyser för tidigare år noteras att vissa risker är hänförliga till Regionstyrelsen.

Internkontrollplanen omfattar två riskområden; Respektive förvaltnings egna identifierade viktiga riskområden och Riktade statsbidrag. Internkontrollplanen anger kontrollaktivitet, verktyg/metod, rapporteringstidpunkt och ansvarig för riskområdena som ska följas upp.

Nämndens internkontrollplan anger att uppföljning av planen görs i samband med delårsbokslut och årsbokslut. För förvaltningens egna identifierade riskområden ska även sammanfattning ske vid delår 1 (mars), av hur arbetet fortgår.

I mars behandlade nämnden ärendet Internkontroll - återrapportering av regionstyrelsens specifika kontroller och beslutade att ”återrapportera till Nämnden för hållbar utveckling vad styrelsen gör för åtgärder, samt att lägga informationen till handlingarna.”

Vid nämndens sammanträde i maj behandlades förvaltningens (inte nämndens) delårsrapport jan-mars 2022. I avsnittet för intern kontroll kommenteras arbete inom följande områden: Utvecklade riktlinjer för stöd, Kontanthantering, Lärartät-
het, Översyn av lönearter och Projekt.

I december behandlade nämnden ”Information om pågående arbete med internkontroll” som därefter lades till handlingarna.

Delårsrapport 2

Vi har noterat att förvaltningen Regional utveckling har inlämnat en uppföljning av intern kontroll, kopplad till nämndens internkontrollplan och även angett övriga insatser som har bidragit till en förbättrad intern kontroll. Under rubriken *Förvaltningens identifierade riskområden* noterar vi att beskrivna aktiviteter/åtgärder inte förefaller kopplade till samtliga risker som inryms i förvaltningens riskanalys.

Förvaltningen gör bedömningen att ”Resultatet föranleder inga ytterligare åtgärder utöver ett ständigt pågående ordinarie arbete med att utveckla och säkerställa bra rutiner och processer” samt ”Sammantaget är bedömningen att nödvändiga åtgärder vidtagits för att uppnå en tillräcklig intern kontroll. Detta utifrån en rimlig grad av säkerhet inom förvaltningens samlade verksamhet.”

I nämndens delårsrapport, avsnitt Intern styrning och kontroll, framgår att ”Nämnden har arbetat med att implementera den nya styrmodellen, dels genom rapport från ordförande och förvaltningschef dels en ny modell för kortare månadsuppföljning. Större vikt läggs på delår- och årsrapporteringar.” Det framgår inte i delårsrapporten vilken bedömning nämnden gör av om tillräcklig intern kontroll uppnås.

Årsrapport

I nämndens årsrapport framgår att nämnden har i sin internkontrollplan för 2022 beslutat att följa förvaltningens egna identifierade riskområden och återrapport har

skett till nämnden vid delår 2 och helår så som beslutat. För det specifika området riktade statsbidrag i internkontrollplanen framgår att nämnden har fått uppföljning vid delår 2 och helår samt vid nämndens möte den 19 januari (2022) då nämnden beslutar om ett svar på revisionsrapporten samt uppdrar till Regional utvecklingsdirektör att fortsätta arbetet med att förtydliga ansvaret och arbetssättet med utgångspunkt i revisionsrapportens rekommendationer samt vidta åtgärder tillsammans med övriga förvaltningarnas arbete.

Förvaltningen Regional utveckling har i anslutning till årsrapporten inlämnat en uppföljning av intern kontroll, kopplad till riskerna i nämndens internkontrollplan. Vi har noterat att fler risker än de som ingår i förvaltningens riskanalys kommenteras samt övriga insatser som har bidragit till en förbättrad intern kontroll. För det specifika området *Riktade statsbidrag* framgår ingen kommentar i uppföljningen, dock tas området upp i förvaltningens årsrapport, avsnittet Intern styrning och kontroll.

I uppföljningen vid helår gör förvaltningen motsvarande bedömning som vid delårsrapport 2 om att en tillräcklig intern kontroll har uppnåtts.

Kommentar

Vi bedömer att nämnden har ett systematiskt arbete med sin interna kontroll. Nämnden har beslutat om en plan för uppföljning av den interna kontrollen utifrån en bedömning av risk och väsentlighet. I planen framgår det vilka områden ska följas upp, ansvariga och rapporteringstidpunkt.

Vi bedömer inte att förvaltningens riskanalys, som utgjort underlag för planen, förefaller omfatta all huvudsaklig verksamhet inom nämndens ansvarsområde. Exempelvis omfattas inte kultur- eller folkhälsoområdet. Vi bedömer därtill inte att riskanalysen tillfullo följer regionens mall, eftersom väsentlig information inte är ifylld såsom hantering av risk och kontrollaktivitet. I likhet med riskanalyser för tidigare år, noterar vi vissa risker som är hänförliga till Regionstyrelsens ansvar.

Som tidigare har noterats av oss har Regionstyrelsens respektive Nämnden för hållbar utvecklings budgetansvar och verksamhetsansvar inte varit med varandra helt överensstämmande. Det ser vi fortfarande som en försvärande omständighet ur såväl internkontroll- som ansvarsprövningssynpunkt.

Resultatet av den interna kontrollen har redovisats till nämnden i enlighet med vad som framgår av planen. Rapporteringen av intern kontroll, i synnerhet vid delårsrapporterna, bedömer vi kan utvecklas vad gäller kopplingen till förvaltningens riskanalys. I likhet med föregående år noteras exempelvis att det i förvaltningens uppföljningsbilaga till delårsrapporten avseende intern kontroll finns vissa otydligheter avseende om det är kontrollåtgärder, risker eller uppföljningsresultat som beskrivs.

5.3.1 Den interna kontrollen i hanteringen av verifikationer

För 2022 ingår i vår granskning att verifiera den interna kontrollen genom stickprov av verifikationer avseende konto 46330 (uppvaktning/presenter).

I granskningen ingår samtliga 12 leverantörsfakturer som finns bokförda på kontot under 2022. Vi har noterat följande:

- 1 fakturor var utan anmärkning,
- 5 fakturor saknar uppgift om syfte och/eller mottagare,
- 2 fakturor avser blommor till praktikanter, uppfyller ej syfte,
- 1 faktura avser felkonterad intern representation (tårtor),
- 1 faktura avseende avtackning SFP-ledamöter, uppfyller ej syfte,
- 2 fakturor avseende avtackning, framgår inte om det avser pension eller avslutad tjänst efter mer än 10 år.

Kommentar

Granskningen av verifikationer avseende konto 46330 (uppvaktning/presenter) visar att den interna kontrollen avseende hantering av gåvor inte har varit tillräcklig. Granskade inköp har, med ett undantag, uppvisat brister beträffande förenlighet med Regionens regelverk eller att erforderliga uppgifter har saknats. Följaktligen rekommenderar vi nämnden att säkerställa att gällande riktlinjer inom området är kända och efterlevs.

5.4 Har nämnden upprättat en dokumenthanteringsplan?

I tidigare grundläggande granskningar har framkommit att nämnden inte har upprättat en dokumenthanteringsplan i enlighet med krav i regionens arkivreglemente. Vi har under 2022 inte noterat att en dokumenthanteringsplan har beslutats.

Kommentar

Vi har noterat att Regionfullmäktige 2022-11-03 § 191 beslutat om Arkivreglemente 2023–2026, vari begreppet dokumenthanteringsplan har ändrats till informationshanteringsplan. Vi rekommenderar följaktligen fortsatt att nämnden säkerställer att dokument-/informationshanteringsplan upprättas i enlighet med krav i regionens arkivreglemente.

5.5 Har delegationsbeslut rapporterats löpande till nämnden?

I januari § 12 beslutade nämnden att fastställa reviderad ”Delegationsordning för Nämnden för hållbar utveckling”, giltig från 2022-01-19. Vi har uppfattat att en ny delegation har tillförts i jämförelse med tidigare version om att arbetsutskottet ges beslutsrätt för ”Kulturstipendier”. Beslutet behöver inte anmälas till nämnd.

För flertalet ärendetyper i delegationsordningen framgår att beslutet inte behöver anmälas. De ärendetyper som vi noterar ska anmälas enligt delegationsordningen är: Undertecknande av handlingar, Resursfördelning, Brådskande beslut, Disciplinära åtgärder, uppsägning, avsked och avgångsvederlag, Dataskyddsombud, Företrädare för personuppgiftsansvarig och samtliga sju ärendetyper inom folkhögskoleverksamheten.

Vi har i sammanträdesprotokoll noterat att nämnden löpande behandlar redovisning av beslut fattade på delegation. I redovisningen anges vilka ärendetyper i delegationsordningen som avses. Noterade beslut gäller Tillfällig förstärkning av North Sweden European Office, Avskiljningsärenden, Vårdens akuta behov av

covidtransporter och Skrivelse till kommunalförbundet om förslag till styrande dokument, Konferenspriser och terminsavgifter vid Region Vnl folkhögskolor, Förfrågan om deltagande i interregionala projektet Cirkusflätan 2022/2023, Kommunalförbundets förslag till utökad verksamhet förutom Region Västernorrlands budget för kollektivtrafik 2022 och Reviderat prisbeslut konferenspriser folkhögskolorna.

Avseende det i maj anmälda beslutet om ”Vårdens akuta behov av covidtransporter, noterar vi att det hänvisas till ärendetyp 1.1 (Undertecknande av handlingar) i nämndens delegationsordning. Detta beslut är delegerat till nämndens ordförande i kombination med regiondirektör. I ärendet finns dock inte bilagt en handling som är undertecknad av båda dessa delegater. På anmälan står vidare ”Följande beslut har fattats av förvaltningschef med stöd av delegation från Nämnden för hållbar utveckling”. Vi har undersökt vilka diarieförda handlingar som finns i ärendet och de utgörs av e-postkorrespondens mellan exempelvis förvaltningen Regional utveckling, Smittskydds enheten, jurist och Regiondirektör.

Vi har uppmärksammat att det i nämndens lista ”Redovisning av beslut fattade på delegation från nämnden för hållbar utveckling” förekommer andra personer under ”Beslut” än förvaltningschef och Ordförande för Nämnden för hållbar utveckling. Huruvida dessa personer är behöriga delegater genom vidaredelegering har inte ingått i granskningen att kartlägga. Vi har dock inte noterat att vidaredelegeringar har diarieförts eller anmälts till nämnden under 2022. (Grundläggande granskning 2021 visade inte att nämndens sammanträdesprotokoll för 2020 och 2021 innehöll någon anmälan om beslutad vidaredelegering.)

I ärendet Folkhögskolornas kursutbud 2023 (november 2022) framgår att ”Nämnden för hållbar utveckling är enligt gällande delegationsordning styrelse för regionens folkhögskolor. I denna egenskap ska nämnden fastställa folkhögskolornas kursutbud.” Medan delegationsordningen vad vi har noterat anger att förvaltningschef är delegat för vissa ärendetyper inom folkhögskolorna, framgår inget om att nämnden utgör skolstyrelse. Detta framgår däremot i nämndens reglemente (Regionfullmäktige 2020-06-17 § 75).

Kommentar

Nämnden har beslutat om en reviderad delegationsordning, giltig från 2022-01-19.

Nämnden har en löpande behandling av delegationsbeslut. Vi kan dock inte bedöma om den är fullständig. Vi har noterat vissa oklarheter beträffande klassificering av delegationsbeslut gentemot delegationsordningens ärendetyper, avsaknad av diarieförda underlag som styrker delegaters beslut inklusive vidaredelegeringar.

Vi vidhåller på nytt våra tidigare bedömningar och rekommendationer i 2020 års fördjupade granskning Delegering av nämndernas beslutanderätt.

6 Revisionell bedömning

Sammantaget är vår översiktliga bedömning att nämnden i huvudsak har en tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten och ekonomin.

Som tidigare har noterats av oss har Regionstyrelsens respektive Nämnden för hållbar utvecklings budgetansvar och verksamhetsansvar inte varit med varandra helt överensstämmande. Det ser vi fortfarande som en försvårande omständighet ur såväl internkontroll- som ansvarsprövningssynpunkt.

En ny förtroendemannaorganisation träder i kraft 1 januari 2023, varvid Nämnden för hållbar utveckling upphör i och med utgången av år 2022. Våra noteringar om utvecklingsområden kan emellertid, i tillämplig mån, beaktas i det fortsatta arbetet inom Regionala utvecklingsnämnden (RUN).

Granskningen har visat på några utvecklingsområden för nämnden, som kommenteras i respektive rapportavsnitt. Revisionsfrågorna besvaras nedan:

- Nämnden har till övervägande del tolkat mål och uppdrag från fullmäktige (avseende både verksamhet och ekonomi) och brutit ned dessa till styrsignaler för verksamheten.

Vår översiktliga bedömning är att verksamhetsplanen omfattar de mål som förefaller riktas till nämnden samt indikatorer till dessa. För indikatorernas målnivå 2022 bedömer vi att nämnden kan göra vissa förtydliganden, se avsnitt 5.1.1.

Vi har noterat att indikatorerna i Regionplanens uppföljningsbilaga, fastställd i Regionstyrelsen 2021-12-14, bara delvis är desamma som indikatorerna i nämndens verksamhetsplan. I vår bedömning har uppföljningsbilagans indikatorer, som beslutas efter att nämndernas verksamhetsplanering är fastställd, en oklar status ur styrningssynpunkt. Regionstyrelsens beslutade målnivåer i uppföljningsbilagan överensstämmer i vissa fall inte med berörda indikatorers målnivåer i nämndens verksamhetsplan, vilket skapar en otydlighet.

Vi har noterat beslut om att olika samverkansavtal ska träffas. Vi vill framhålla vikten av att nämnden har rutiner som säkerställer kontroll över de avtal som ingås.

- Nämnden har i huvudsak en systematisk uppföljning och rapportering av det ekonomiska och verksamhetsmässiga resultatet samt varit väl informerad om förekommande avvikelser i verksamhet och ekonomi.

Vi bedömer det dock vara oklart hur specifikt innehållet i nämndens verksamhetsplan har följts upp för perioden januari-mars 2022, eftersom nämnden inte har behandlat en delårsrapport 1 för nämndens egen del. Således efterlevs inte heller riktlinjen Styrmodell fullt ut, som anger att nämndens verksamhetsplan inklusive budget följs upp via två delårsrapporter per år och årsrapport.

Vi bedömer det problematiskt ur styrnings- och uppföljningssynpunkt att enbart enstaka indikatorer har ett utfall vid delårsrapport 2. Vi gör vidare bedömningen att nämndens sammanfattande bedömning av måluppfyllelse inom målområden vid delårsrapport 2 inte alltid är helt överensstämmande/konsekvent med bedömningen av de mål och indikatorer som omfattas.

Beträffande måluppfyllelsen i nämndens årsrapport framgår att målen är i hög grad uppfyllda. Vi delar nämndens bedömning i det avseendet att målen totalt sett inte har uppnåtts. Vi anser dock att bedömningen av måluppfyllelse försvåras av att det inte finns redovisat ett utfall för samtliga indikatorer i årsrapporten. Vidare är uppgift om vissa målnivåer förändrade mot nämndens verksamhetsplan. Därtill kommenteras inte utfallet av indikatorerna eller det ekonomiska resultatet särskilt i nämndens årsrapport utan hänvisning sker till förvaltningens årsrapport.

Sammantaget bedömer vi att nämnden har varit väl informerad om förekommande avvikelser i verksamhet och ekonomi. Utöver att äska om extra resurser för ökade kostnader för tågtrafiken har vi dock inte noterat något visst beslut om åtgärder. Nämnden har, vad vi noterat, inte beslutat om några åtgärder inom sin verksamhet eller åtgärdsförslag till fullmäktige eller regionstyrelsen för att förbättra måluppfyllelsen av hållbarhetsplanen. Samma iakttagelse gäller avseende regionens resultat vid externa miljörevision 2022.

Vi har noterat att Folkbildningsrådet per 2022-12-21 vänt sig till alla folkhögskolor med "Förtydligande gällande villkorsanvisning för särredovisning och revision av folkhögskolor". Vi bedömer det väsentligt att nämnden i sin verksamhet beaktar och uppfyller Folkbildningsrådets villkor, för att fortsatt vara berättigad till statsbidrag riktat till folkbildningen.

- Nämnden har i huvudsak ett systematiskt arbete med sin interna kontroll.

Nämnden har beslutat om en plan för uppföljning av den interna kontrollen utifrån en bedömning av risk och väsentlighet. Vi bedömer inte att förvaltningens riskanalys, som utgjort underlag för planen, förefaller omfatta all huvudsaklig verksamhet inom nämndens ansvarsområde. I riskanalysen enligt regionens mall har väsentlig information inte fyllts i. I likhet med riskanalyser för tidigare år, har vi noterat vissa risker som är hänförliga till Regionstyrelsens ansvar.

Rapporteringen av intern kontroll, i synnerhet vid delårsrapporterna, bedömer vi kan utvecklas vad gäller kopplingen till förvaltningens riskanalys. I likhet med föregående år noteras exempelvis att det i förvaltningens uppföljningsbilaga till delårsrapporten avseende intern kontroll, finns vissa otydligheter avseende om det är kontrollåtgärder, risker eller uppföljningsresultat som beskrivs.

Granskningen visar att den interna kontrollen avseende hantering av uppvaktning/presenter inte har varit tillräcklig.

- Nämnden har inte upprättat en dokumenthanteringsplan.

Därmed uppfyller inte nämnden krav i regionens arkivreglemente. I Regionfullmäktiges beslutade Arkivreglemente 2023–2026, har begreppet dokumenthanteringsplan ändrats till informationshanteringsplan.

- Delegationsbeslut har rapporterats löpande till nämnden.

Vi kan dock inte bedöma om nämndens behandling av delegationsbeslut är fullständig. Vi har noterat vissa oklarheter beträffande klassificering av delegationsbeslut gentemot delegationsordningens ärendetyper, avsaknad av diarieförda underlag som styrker delegaters beslut inklusive vidaredelegeringar.

Vi ger följande rekommenderar till Nämnden för hållbar utveckling;

- För att efterleva riktlinjen Styrmodell - behandla en delårsrapport 1 för nämndens egen del.
- Specificera tidpunkter i verksamhetsplanen för uppföljning av respektive indikator. Överväg i större utsträckning indikatorer vars utfall kan följas under löpande år.
- Tillse att nämnden som helhet kan följa dokumentation över statusen för beslutade uppdrag till verksamheten.
- Tydliggör grunderna för bedömning av måluppfyllelse i nämndens årsrapport, bland annat genom ett redovisat utfall för samtliga indikatorer samt kommentarer om utfallet. Säkerställ också att målnivåer överensstämmer mellan årsrapport och nämndens verksamhetsplan.
- Beträffande intern kontroll - säkerställ att riskanalysen som kopplas till nämndens internkontrollplan är fullständigt ifylld enligt regionens mall. Vid rapporteringen av intern kontroll, förtydliga kopplingen till förvaltningens riskanalys. Tillse också att gällande riktlinjer inom området gåvor till anställda är kända och efterlevs.
- Säkerställ att dokument-/informationshanteringsplan upprättas i enlighet med krav i regionens arkivreglemente.
- Beträffande delegationsbeslut vidhåller vi våra tidigare bedömningar och rekommendationer i 2020 års fördjupade granskning Delegering av nämndernas beslutanderätt (20REV32).

Anna Nordlöf
Certifierad kommunal revisor